

Søknad om godskriving av kravet om engelsk valgfag på JUS5011 og JUS5012

1. Bakgrunn

Kravet til engelsk valgemne kan gjennomføres på flere måter. I tillegg til å rent enkelt ta et engelsk valgemne kan studenten: dra på utveksling (her er det ikke krav om at det er et engelskspråklig land), skrive masteroppgave på engelsk, gjennomføre en prosedyrekonkurranse på engelsk samt ved å gjennomføre fransk, tysk eller engelsk for jurister. Veiene til Rom er altså mange, og det er rom for flere. Som daglige ledere for de studentdrevne rettshjelpstiltakene Jussbuss og JURK (heretter tiltakene) har vi mottatt flere henvendelser fra ansatte om at det hadde vært gunstig om kravet til engelsk valgemne ble innfridd av å jobbe hos et av tiltakene. Samtidig er vårt inntrykk at studenter velger bort å søke jobb hos et av tiltakene når kravet til engelsk ikke godskrives. Videre er det ugunstig for de som velger å jobbe hos et av tiltakene ved at videre studieløp blir mindre fleksibelt.

Som medarbeider hos tiltakene tilegner studenter seg praktisk juridisk erfaring. Gjennom arbeid med faktiske saker lærer medarbeiderne å kartlegge faktum, identifisere og løse rettslige problemstillinger, følge opp klientene sine, utarbeide og gjennomføre rettslige løsningsstrategier, samt opparbeide seg og utnytte juridisk kunnskap om aktuelle rettsområdene. Til sammen jobber tiltakene innenfor følgende områder: fengsel-, utlendings-, husleie-, gjelds-, sosial-, arbeid- og trygderett, diskrimineringsrett, familierett, barnerett og vold.

Medarbeidere jobber hos tiltakene i halvannet år. Ett år fulltid og et halvt år deltid. For JURKs medarbeidere er det frivillig om man ønsker å arbeide det siste halvåret, men mange jobber både ett og to semestre etter at de er ferdig med sitt saksbehandlingsår. Etter endt arbeidsperiode kan medarbeiderne få godkjent 30 studiepoeng (JUS5011 og JUS5012). Dette skjer på bakgrunn av en rapport, som medarbeideren utarbeider selv. Rapporten godkjennes av fakultetet.

I løpet av den perioden vil medarbeiderne ha behandlet saker på en rekke områder. En stor del av både den muntlige og skriftlige saksbehandlingen foregår på engelsk. Medarbeiderne får derfor god kjennskap til juridisk engelsk. På denne bakgrunnen er det ønskelig fra vår side at en student som har bestått JUS5011 eller JUS5012 skal få innfridd kravet om engelsk valgfag.

2. Omfanget av den engelske saksbehandlingen

2.1 Jussbuss

Store deler av rettshjelpen på engelsk. Jussbuss fører ikke statistikk over språkbruk, men i 2019 hadde Jussbuss klienter fra 117 forskjellige land. Rundt regnet 60 prosent av klientene har norsk statsborgerskap, men mange har et annet opprinnelsesland. De vanligste statsborgerskapene er ellers polsk (189), syrisk (108), eritreisk (108) og litauisk (121). En betydelig andel av kommunikasjonen foregår derfor på engelsk. Til andre språk benyttes tolk. Dertil kommer at store deler av det skriftlige rettshjelpsmaterialet som utarbeides er på engelsk og andre språk, se for eksempel <https://foreninger.uio.no/jussbuss/Saksomr%C3%A5der/utlendingsrett/>

Bistanden Jussbuss gir innebærer både muntlig og skriftlig veiledning. Sakene varierer i omfang og kompleksitet. Store deler av klientgruppen Jussbuss bistår tilhører utsatte samfunnsgrupper. I tillegg til juridiske utfordringer møter medarbeiderne utfordringer knyttet til klienthåndtering, ulikt noen annen plattform i studieløpet. En av de viktigste delene av læringsutbyttet en medarbeider sitter igjen med endt opphold er å kunne forklare vanskelig på en enkelt og forståelig måte. Denne jobben er ikke lettere dersom det foregår på engelsk. Det er derfor noe medarbeiderne får god trening i.

2.2 JURK

JURK sine medarbeidere gir hovedsakelig skriftlig, men også noe muntlig veiledning. I 2019 hadde 42 % av klientene til JURK et annet opprinnelsesland enn Norge. 25 % av klientene oppga at de bare snakket noe norsk, eller ikke norsk i det hele tatt. Med disse klientene foregår som regel kontakten på engelsk, samt at den juridiske informasjonen som blir gitt til klienten skrives på engelsk. I 2019 ga JURK sine 23 saksbehandlere til sammen 194 juridiske svar til klienten på engelsk.

Saksbehandlerne har kontakt med klientene både ved fysiske møter, over telefon, e-post og gjennom skriftlige brev. Det er ofte hyppig kommunikasjon mellom saksbehandleren og klienten, før klienten som hovedregel får et skriftlig informasjonsbrev. Noen ganger har klientene fått vedtak eller annen dokumentasjon på engelsk, som saksbehandlerne må lese og sette seg inn i for å kunne hjelpe klienten.

Alle juridiske svar klienten skrives av en saksbehandler, rettes av en annen, og gjennomgås til slutt i fellesskap av saksbehandlingsgruppen. I tillegg har alle saksbehandlingsgruppene brosjyrer og standardskriv med rettsinformasjon på engelsk. Disse revideres én gang i halvåret, og gjennomgås av saksbehandlingsgruppene i fellesskap.

Alle medarbeiderne til JURK vil derfor i løpet av ett år få god erfaring med å både lese, snakke og skrive juridisk engelsk. De får også trening i å tilpasse språket til klientens nivå. Medarbeiderne utvikler dermed et bevisst forhold til engelsk språk og formuleringer.

3. Rekruttering til tiltakene

Innfrielse av krav om engelske valgfag vil ha positive innvirkninger på rekrutteringen til tiltakene. JURK og Jussbuss er i stadig hardere konkurranse med andre som tilbyr studenter praktisk erfaring i løpet av studiet. Rekruttering er noe begge tiltak jobber aktivt med opp mot studentmassen. At kravet om engelsk valgfag innfris vil fungere som et ytterligere salgsargument i rekrutteringsprosessen.

Et argument vi ofte støter på blant studenter som velger å ikke søke jobb hos tiltakene er at de «ikke ønsker å havne så langt bak ordinær studieprogresjon». Gitt at man får godkjent 30 studiepoeng etter

endte opphold havner studenten reelt sett et halvt år bak ordinær studieprogresjon. Dersom studentene også hadde fått godkjent kravet om engelsk valgfag ville dette gi dem mer fleksibilitet i resten av studieplanen. Forhåpentligvis vil dette gjøre det mer attraktivt med et år hos ett av tiltakene.

I denne sammenhengen må det også legges til at det samme kravet om engelsk valgemne gjelder på master i rettsvitenskap ved UiB. Studenter som tar UiB-ekvivalenten til JUS5012/JUS5011 (JUS325) får allerede kravet om engelsk valgfag godkjent. Dette betyr blant annet at studenter som studerer i Bergen, men velger å jobbe for et av tiltakene i Oslo får godkjent kravet om engelsk valgemne. Samtidig får ikke kollegaene deres kravet innfridd, til tross for at de har gjort akkurat samme jobb. I denne sammenhengen kan det også nevnes at det ikke stilles noe krav om engelsk valgemne ved UiT. Dette taler samlet for at gjennomføring av JUS5011/JUS5012 burde føre til at kravet om engelsk valgfag innfris.

4. Gjennomføring kravet om engelsk

Redegjørelsen for omfanget under pkt. 2 viser at alle medarbeidere som har jobbet for ett av tiltakene vil gjennomføre mye saksbehandling på engelsk. Det er allikevel umulig å måle nøyaktig hvor mye av saksbehandlingen som foregår på engelsk, blant annet fordi ikke begge tiltakene fører statistikk over språkbruk. Alle saksbehandlere gjennomfører en del engelsk saksbehandling, både muntlig og skriftlig. Mengden vil naturlig varierer noe avhengig av hvilke saksområder man jobber mest med. På grunn av organiseringen av tiltakenes drift, ved at all juridisk informasjon rettes og godkjennes av flere saksbehandlere, sikres det likevel at alle medarbeiderne får god erfaring med engelsk språk.

For å få godkjent faget **JUS5012** må kandidaten utarbeide en rapport basert på erfaringene fra arbeidsoppholdet i Jussbuss. Rapporten skal være på mellom 2500 og 4000 ord og skal blant annet inneholde saksresymé fra ti av sakene kandidaten har jobbet med i sin tid på Juss-Buss. Sakene skal være anonymiserte og inneholde faktum, rettslig grunnlag, beskrivelse av hva som ble gjort i saken, utfall med eventuelt rettspolitisk poeng. Denne rapporten godkjennes av faglig leder, førsteamansuensis Anders Løvlie. Vi foreslår derfor at to av saksresyméene skrives på engelsk.

For å få godkjent faget **JUS5011** må kandidatene utarbeide en rapport på basert på erfaringene fra arbeidsoppholdet i JURK. Rapporten er på 2500- 4000 ord. I rapporten skal kandidaten svare på fem spørsmål. To av spørsmålene er 1) hvilke erfaringer kandidaten sin tid på JURK har gitt, og hvilke erfaringer kandidaten tenker at hen ikke vill fått ved å jobbe et annet sted under studietiden og 2) hva kandidaten har lært om kvinneperspektivet i sin tid i JURK og hvordan kandidaten har bidratt for å nå JURKs visjon. Vi foreslår at disse to spørsmålene besvares på engelsk.

Ved å skrive deler av rapportene på engelsk blir kravet formalisert, samtidig som den faglige kontrollen er sikret av gjennomgangen til faglig leder eller daglig leder. I tillegg vil en slik løsning ikke føre til økt byråkrati, hverken for tiltakene eller fakultetet for øvrig.

5. Oppsummering

Medarbeidere som er ansatt hos tiltakene utfører en omfattende del av saksbehandlingen på engelsk. Dette alene taler for at kravet om engelsk valgemne burde innfris av et slikt arbeidsopphold under studiene. I tillegg har UiO allerede flere ulike måter å oppfylle kravet, av ulikt omfang.

At kravet til engelsk valgemne innfris vil også ha en positiv effekt på tiltakenes rekruttering. Dette harmoniserer med fakultetets økte satsing på praktisk erfaring for studentene, ved f. eks CELL. Videre er det uheldig at studenter ved UiB skal få innfridd kravet etter ett år hos ett av Oslo-tiltakene, når kollegaene deres som studerer i Oslo ikke får det.

Til slutt vil forslaget vårt, slik det er nå, ikke innebære noen endring i mengden byråkrati for fakultetet.

Vi ber derfor om at kravet til engelsk skal innfris ved å bestå enten JUS5011 eller JUS5012.

Eventuelle spørsmål kan rettes til undertegnede.

Med vennlig hilsen

For Jussbuss

Jonathan Leifsson de Lange

Daglig leder

leder@jussbuss.no

22 84 29 30

For JURK

Bjørk Gudmundsdottir Jonassen

Daglig leder

leder@jurk.no

45 01 87 44